

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 7 kwietnia 2021 r.

Pozycja 59

POSTANOWIENIE z dnia 8 lutego 2021 r. Sygn. akt Ts 1/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.P. w sprawie zgodności:

- 1) art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239) z art. 2 oraz art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 753) z art. 2 Konstytucji oraz art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji;
- 3) art. 17 ust. 11 ustawy wymienionej w punkcie 1 niniejszego postanowienia w związku z § 5 rozporządzenia wymienionego w punkcie 2 z art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 87 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 30 grudnia 2019 r. (data nadania) M.P. (dalej: skarżąca), wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Postanowieniem z 21 lipca 2014 r. (znak: [...]) Wojewoda [...] (dalej: Wojewoda) nałożył na skarżącą grzywnę w wysokości 420 zł. Skarżąca została też wezwana do poddania małoletniego syna obowiązkowym szczepieniom ochronnym, zgodnie z tytułem wykonawczym z 11 kwietnia 2014 r. (nr [...]), wystawionym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w N. (dalej: PPIS). Wojewoda wezwał skarżącą do wykonania obu czynności w terminie do 15 października 2014 r.

Nałożony na skarżącą obowiązek, jak stwierdził Wojewoda, wynika wprost z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r. poz. 947). Wskazał jednocześnie, że wymierzenie grzywny oraz określenie terminu jej zapłaty „zostały ustalone z uwzględnieniem zasady celo-

wości oraz zasady stosowania najmniej uciążliwego środka egzekucyjnego”, a celem zastosowania tego środka egzekucyjnego „jest doprowadzenie do realizacji obowiązku poprzez zagrożenie wyrządzenia zobowiązanej dolegliwości finansowej” (s. 3 postanowienia).

Skarżąca, pismem z 28 lipca 2014 r., zgłosiła do Wojewody zarzuty w sprawie prowadzenia egzekucji administracyjnej, podnosząc: 1) brak wymagalności obowiązku; 2) niewykonalność obowiązku o charakterze niepieniężnym; 3) zastosowanie zbyt uciążliwego środka egzekucyjnego. Postanowieniem z 17 kwietnia 2015 r. (znak: [...]) Wojewoda uznał zgłoszone zarzuty za nieuzasadnione. Na postanowienie to skarżąca wniosła skargę do Ministra Zdrowia.

28 lipca 2014 r. skarżąca wniosła też zażalenie – za pośrednictwem Wojewody – do Ministra Zdrowia na postanowienie Wojewody z 21 lipca 2014 r. o nałożeniu grzywny.

Minister Zdrowia postanowieniem z 24 marca 2016 r. (znak: [...]), po rozpatrzeniu zażalenia skarżącej na postanowienie Wojewody z 17 kwietnia 2015 r., utrzymał je w mocy. W odniesieniu do zarzutu uciążliwości zastosowanego środka, Minister Zdrowia stwierdził, że zarzut ten jest niezasadny, ponieważ zastosowany przez Wojewodę środek w postaci grzywny w wysokości 420 zł stanowi najmniej uciążliwy środek w nakłonieniu do wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych. Celem grzywny jest wyłącznie skuteczne wyegzekwowanie wykonania obowiązku. Oceniając natomiast podniesiony przez skarżącą zarzut niedopuszczalności egzekucji administracyjnej Minister stwierdził, że dotyczy on w rzeczywistości niewłaściwości organu egzekucyjnego, ponieważ skarżąca odniosła się wprost do braku kompetencji PPIS do prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Jak zaznaczył, PPIS był uprawniony do działań zmierzających do wykonania obowiązku poddania się szczepieniu ochronnemu. Należało to do jego zadań, jako wierzyciela obowiązku o charakterze niepieniężnym. Minister wskazał również, że w sprawie skarżącej nie wystąpiły okoliczności świadczące o spełnieniu przesłanek niedopuszczalności egzekucji administracyjnej.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. wyrokiem z 15 maja 2017 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę na postanowienie Ministra Zdrowia z 24 marca 2016 r. w przedmiocie oddalenia zarzutów w postępowaniu egzekucyjnym.

Wyrokiem z 15 października 2019 r. (sygn. akt [...]) Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną skarżącej.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 5 lutego 2020 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 20 lutego 2020 r.) skarżąca została wezwana do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez: 1) wyjaśnienie, które brzmienie zaskarżonych przepisów jest kwestionowane przez skarżącą, z jednoczesnym wskazaniem odpowiednich pozycji w Dzienniku Ustaw; 2) doręczenie: a) sześciu egzemplarzy pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącej w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, b) odpisu albo kopii poświadczonej przez pełnomocnika skarżącej za zgodność z oryginałem wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z 15 maja 2017 r. (sygn. akt [...]) oddalającego skargę skarżącej wraz z pięcioma kopiami oraz wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 października 2019 r. (sygn. akt [...]) oddalającego skargę kasacyjną skarżącej, c) oryginału albo odpisu poświadczonego przez pełnomocnika skarżącej za zgodność z oryginałem postanowienia Wojewody z 7 kwietnia 2015 r. (znak: [...]) wraz z pięcioma kopiami oraz postanowienia Ministra Zdrowia z 24 marca 2016 r. (znak: [...]) wraz z pięcioma kopiami.

W piśmie procesowym z 27 lutego 2020 r. (data nadania) skarżąca odniosła się do tego zarządzenia.

Skarżąca twierdzi, że w jej sprawie doszło do naruszenia „zasady dostatecznej określoności przepisów prawa” (art. 2 Konstytucji) oraz „prawa do prywatności i decydowania o swoim życiu osobistym” (art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji), a także

art. 87 Konstytucji „przewidującego zamknięty katalog źródeł prawa powszechnie obowiązującego, do którego nie wchodzi akt o nazwie «komunikat»”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

2. W ocenie Trybunału skarga spełnia przesłanki przekazania jej do oceny merytorycznej.

2.1. Skargę sporządził adwokat, który przedłożył pełnomocnictwo szczególne do sporządzenia i wniesienia tego środka prawnego, a także do reprezentowania skarżącej w postępowaniu przed Trybunałem. Jedyne na marginesie Trybunał zwraca uwagę, że prawidłowo sformułowane pełnomocnictwo szczególne powinno dodatkowo wskazywać sprawę, do której zostało udzielone (zob. np. postanowienie TK z 29 kwietnia 2020 r., sygn. Ts 187/19, OTK ZU B/2020, poz. 318). W przypadku niniejszej skargi nie stanowi to jednak braku uniemożliwiającego nadanie jej dalszego biegu.

2.2. Przysługująca skarżącej droga prawna została wyczerpana, ponieważ od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 października 2019 r. (sygn. akt [...]) nie przysługuje żaden zwykły środek zaskarżenia.

2.3. Skarżąca dochowała trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi zastrzeżonego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, gdyż powyższe orzeczenie wraz z uzasadnieniem doręczono pełnomocnikowi skarżącej 31 października 2019 r., a skarga została złożona w Trybunale 30 grudnia 2019 r. (data nadania).

2.4. Prawidłowo został określony przedmiot kontroli, tj. art. 5 ust. 1 lit. b oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, ze zm.; dalej: ustawa o zwalczaniu chorób zakaźnych), § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 753, ze zm.; dalej: rozporządzenie) oraz art. 17 ust. 11 ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych w związku z § 5 rozporządzenia. Przepisy te statuuje obowiązek poddania się szczepieniom ochronnym.

2.5. Zakwestionowanym przepisom skarżąca zarzuciła naruszenie konstytucyjnej zasady „dostatecznej określoności przepisów prawa” (art. 2 Konstytucji) oraz „prawa do prywatności i decydowania o swoim życiu osobistym” (art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji), a także art. 87 Konstytucji.

2.6. Skarżąca wskazała, w jaki sposób – jej zdaniem – zakwestionowane w skardze przepisy naruszają powyższe prawa. Stwierdziła, że brak jest w zaskarżonych normach konkretyzacji (w którym miesiącu/roku) obowiązek szczepienia przeciwko poszczególnym

chorobom staje się wymagalny. Wskazała również na brak w przepisach określenia ilości dawek poszczególnych szczepionek, które mają być podane dziecku.

3. W związku z powyższym i zważywszy na to, że sformułowane przez skarżącą zarzuty nie są oczywiście bezzasadne, Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – postanowił nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.